

Tisdagen den 9 juni 2015

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

EUROPAPARLAMENTET

P8_TA(2015)0218

EU:s strategi för jämställdhet efter 2015

Europaparlamentets resolution av den 9 juni 2015 om EU:s strategi för jämställdhet efter 2015 (2014/2152(INI))

(2016/C 407/01)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 2 och artikel 3.3 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av artikel 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen),
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948,
- med beaktande av FN:s konvention från 1979 om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av FN-konventionen från 1949 om bekämpning av människohandel och utnyttjande av prostituerade,
- med beaktande av deklarationen och handlingsplanen från Peking, som antogs vid den fjärde världskonferensen för kvinnor den 15 september 1995, de slutdokument som senare antogs vid FN:s extra sessioner Peking + 5 (2000), Peking + 10 (2005) och Peking + 15 (2010) och slutdokumentet från översynskonferensen Peking + 20,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av den 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1567/2003 av den 15 juli 2003 om stöd för strategier och åtgärder avseende reproduktiv och sexuell hälsa och därtill hörande rättigheter i utvecklingsländerna ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF ⁽³⁾,

⁽¹⁾ EUT L 181, 29.6.2013, s. 4.

⁽²⁾ EUT L 224, 6.9.2003, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 315, 14.11.2012, s. 57.

Tisdagen den 9 juni 2015

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU av den 13 december 2011 om den europeiska skyddsordern ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG ⁽³⁾,
- med beaktande av rådets direktiv 2010/18/EU av den 8 mars 2010 om genomförandet av det ändrade ramavtalet om föräldraledighet som ingåtts av BusinessEurope, UEAPME, ECPE och EFS och om upphävande av direktiv 96/34/EG ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (omarbetning) ⁽⁵⁾,
- med beaktande av rådets direktiv 92/85/EEG av den 19 oktober 1992 om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar (tionde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG) ⁽⁶⁾,
- med beaktande av rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av män och kvinnor när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster ⁽⁷⁾ och den relaterade domen av den 1 mars 2011 i Europeiska unionens domstol i Test-Achats-målet (C-236/09) ⁽⁸⁾,
- med beaktande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen),
- med beaktande av den europeiska jämställdhetspakten (2011–2020), som antogs av Europeiska rådet i mars 2011 ⁽⁹⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 5 mars 2010, *Ett förstärkt engagemang för jämställdhet: Kvinnostadga* (COM(2010)0078),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 21 september 2010, *Strategi för jämställdhet 2010–2015* (COM(2010)0491),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 mars 2010, *EU 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla* (COM(2010)2020),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 september 2011, *Stöd till tillväxt och sysselsättning – en agenda för modernisering av Europas system för högre utbildning* (COM(2011)0567),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 16 september 2013, *Mid-term review of the Strategy for equality between women and men (2010-2015)* (SWD(2013)0339),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 8 mars 2010, *EU:s handlingsplan för jämställdhet och ökat medinflytande för kvinnor i utvecklingssamarbetet (2010–2015)*, (SWD(2010)0265),

⁽¹⁾ EUT L 338, 21.12.2011, s. 2.

⁽²⁾ EUT L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 180, 15.7.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 68, 18.3.2010, s. 13.

⁽⁵⁾ EUT L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽⁶⁾ EGT L 348, 28.11.1992, s. 1.

⁽⁷⁾ EGT L 373, 21.12.2004, s. 37.

⁽⁸⁾ EUT C 130, 30.4.2011, s. 4.

⁽⁹⁾ Bilaga till rådets slutsatser av den 7 mars 2011.

Tisdagen den 9 juni 2015

- med beaktande av slutsatserna från rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård och konsumentfrågor) av den 19–20 juni 2014,
- med beaktande av undersökningen från Europaparlamentets utredningsavdelning C, *Study on the Evaluation of the Strategy for Equality between Women and Men 2010-2015 as a contribution to achieve the goals of the Beijing Platform for Action*, som offentliggjordes år 2014,
- med beaktande av en rapport från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), *Våld mot kvinnor – en undersökning omfattande hela EU. Huvudsakliga resultat*, som offentliggjordes i mars 2014,
- med beaktande av rapporten *Discrimination against and living conditions of Roma women in 11 EU Member States* från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), som offentliggjordes i oktober 2014,
- med beaktande av rapporten *Being Trans in the EU – Comparative analysis of the EU LGBT survey data* från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), som offentliggjordes i december 2014,
- med beaktande av sina resolutioner av den 15 juni 1995 om den fjärde internationella kvinnokonferensen i Peking om jämställdhet, utveckling och fred ⁽¹⁾, av den 10 mars 2005 om uppföljningen av handlingsprogrammet från FN:s fjärde kvinnokonferens (Peking + 10) ⁽²⁾ samt av den 25 februari 2010 om Peking + 15 – FN:s handlingsplan för jämställdhet ⁽³⁾,
- med beaktande av sina resolutioner av den 10 februari 2010 om jämställdhet mellan kvinnor och män i Europeiska unionen – 2009 ⁽⁴⁾, av den 8 mars 2011 om jämställdhet mellan kvinnor och män i Europeiska unionen – 2010 ⁽⁵⁾, av den 13 mars 2012 om jämställdhet mellan kvinnor och män i Europeiska unionen – 2011 ⁽⁶⁾, samt av den 10 mars 2015 om jämställdhet mellan kvinnor och män i Europeiska unionen 2013 ⁽⁷⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 12 september 2013 om tillämpning av principen om lika lön för manliga och kvinnliga arbetstagare för lika eller likvärdigt arbete ⁽⁸⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2013 om avskaffande av könsstereotyper i EU ⁽⁹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 17 juni 2010 om jämställdhetsaspekterna av den ekonomiska och finansiella krisen ⁽¹⁰⁾ och av den 12 mars 2013 om den ekonomiska krisens inverkan på jämställdhet mellan könen och kvinnors rättigheter ⁽¹¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 6 februari 2013 om 57:e sessionen i FN:s kvinnokommission (CSW): Eliminering och förebyggande av alla former av våld mot kvinnor och flickor ⁽¹²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 24 maj 2012 med rekommendationer till kommissionen om tillämpning av principen om lika lön för manliga och kvinnliga arbetstagare för samma eller likvärdigt arbete ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ EGT C 166, 3.7.1995, s. 92.

⁽²⁾ EUT C 320 E, 15.12.2005, s. 247.

⁽³⁾ EUT C 348 E, 21.12.2010, s. 11.

⁽⁴⁾ EUT C 341 E, 16.12.2010, s. 35.

⁽⁵⁾ EUT C 199 E, 7.7.2012, s. 65.

⁽⁶⁾ EUT C 251 E, 31.8.2013, s. 1.

⁽⁷⁾ Antagna texter, P8_TA(2015)0050.

⁽⁸⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0375.

⁽⁹⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0074.

⁽¹⁰⁾ EUT C 236 E, 12.8.2011, s. 79.

⁽¹¹⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0073.

⁽¹²⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0045.

⁽¹³⁾ EUT C 264 E, 13.9.2013, s. 75.

Tisdagen den 9 juni 2015

- med beaktande av sin resolution av den 20 november 2013 om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 25 februari 2014 med rekommendationer till kommissionen om bekämpning av våld mot kvinnor ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 25 februari 2014 om den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken: Årlig tillväxtöversikt för 2014 ⁽³⁾,
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män och yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor A8-0163/2015), och av följande skäl:
 - A. Rätten till likabehandling är en grundläggande rättighet enligt EU-fördragen och en viktig, i det europeiska samhället djupt rotad rättighet som är oumbärlig för samhällets vidareutveckling och som bör gälla på samma sätt i lagstiftning, praxis och rättspraxis som i det verkliga livet.
 - B. EU har historiskt sett tagit en del viktiga steg för att stärka kvinnors rättigheter och öka jämställdheten mellan könen, men under det senaste årtiondet har takten dämpats när det gäller politiska åtgärder och reformer för jämställdhet på EU-nivå. Kommissionens tidigare strategi var alltför svag och resulterade inte i tillräckliga åtgärder för att öka jämställdheten. En ny strategi måste ge ny kraft åt jämställdhetsarbetet och leda till konkreta åtgärder för att stärka kvinnors rättigheter och främja jämställdhet mellan könen.
 - C. Genom kommissionens tidigare strategi uppnåddes visserligen vissa av de fastställda målen, men dock inte någon full jämställdhet mellan kvinnor och män. Indikationer på samspelet mellan de olika formerna av diskriminering, tydliga mål och effektiva utvärderingsåtgärder saknades ofta och jämställdhetsintegrering tillämpades fortfarande endast i begränsad utsträckning.
 - D. Jämställdhet är en av EU:s värdegrunder och erkänns i fördragen och i stadgan om de grundläggande rättigheterna. EU har tagit på sig den specifika uppgiften att integrera jämställdhet i all sin verksamhet. Jämställdheten är oumbärlig som strategiskt mål för att uppnå EU:s allmänna mål, såsom den eftersträlvade sysselsättningsgraden inom Europa 2020-strategin, och en central ekonomisk faktor för att främja en rättvis ekonomisk tillväxt för alla. Att minska yrkesmässig ojämlikhet syftar inte bara till likabehandling utan också till effektivitet och flexibilitet på arbetsmarknaden.
 - E. Klyftorna är fortfarande stora mellan romer och majoritetssamhället i fråga om utbildning, sysselsättning, hälsa och diskriminering. Situationen för de romska kvinnorna i EU är ännu värre till följd av flerfaldig diskriminering på grund av både etnicitet och kön.
 - F. Europas ekonomiska och politiska ställning kan förbättras och följderna av de demografiska förändringarna motverkas endast om alla kvinnors och mäns kompetens och potential tas till vara.
 - G. Vi kan inte hålla fast vid ekonomiska modeller som inte längre fungerar, är miljömässigt ohållbara och grundas på en omodern könsuppdelning av arbetet som ändå har raserats av kvinnans inträde på arbetsmarknaden. Vi behöver en ny modell som är baserad på kunskap och innovation, är socialt hållbar, tar med kvinnors fulla kapacitet i produktionsmönstret – bland annat genom att ifrågasätta vissa industrinormer och de faktorer som tilldelar män och kvinnor olika yrken – ger en balanserad ansvarsfördelning mellan män och kvinnor inom den offentliga och den privata sfären samt gör det möjligt för arbetstagare av båda könen att förena privatliv och arbetsliv.

⁽¹⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0488.

⁽²⁾ Antagna texter, P7_TA(2014)0126.

⁽³⁾ Antagna texter, P7_TA(2014)0128.

Tisdagen den 9 juni 2015

- H. Att underlätta tillgången till högkvalitativ och prismässigt överkomlig barnomsorg, äldreomsorg och tjänster för andra omsorgsbehövande personer är av grundläggande vikt för att lika många kvinnor som män ska arbeta och studera.
- I. I år är det 20 år sedan handlingsplattformen från Peking antogs, och dess mål och fullständiga genomförande är mer aktuella än någonsin.
- J. Våld mot kvinnor, både fysiskt, sexuellt och psykiskt, är ett stort hinder för jämställdheten och alltjämt den mest utbredda kränkningen av de mänskliga rättigheterna som påverkar alla delar av samhället, samtidigt som det är ett av de brott som anmäls minst. Trots åtgärder för att bekämpa det har enligt en undersökning som gjordes av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) i mars 2014 55 % av kvinnorna utsatts för en eller flera former av sexuella trakasserier under sitt liv och 33 % av kvinnorna har utsatts för fysiskt och/eller sexuellt våld sedan 15 års ålder. Att kunna leva utan våld är en förutsättning för kvinnors fullständiga deltagande i samhällslivet, och det krävs kraftåtgärder för att bekämpa våld mot kvinnor.
- K. Tvångsprostitution är våld som särskilt drabbar de mest utsatta och är mestadels kopplat till organiserade kriminella nätverk och människohandel och utgör ett hinder för jämställdhet mellan kvinnor och män.
- L. Genom traditionella strukturer och negativa skatteincitament tvingas kvinnor in i rollen som den person som inte tjänar huvudinkomsten i hushållet, vilket kommer till uttryck i både vertikal och horisontell segregering på arbetsmarknaden, ofullständiga yrkeskarriärer och könsspecifika löneskillnader. Kvinnor utför dessutom betydligt oftare obetalt vård-, hushålls- och omsorgsarbete där de tar hand om barn, äldre och andra omsorgsbehövande personer och har därför mindre tid för ett betalt arbete, vilket i sin tur leder till mycket lägre pension. Det krävs därför ett fortsatt främjande av möjligheterna att förena familjeliv och yrkesliv genom konkreta åtgärder, särskilt för att uppnå målen i strategin Europa 2020, varvid framför allt män måste involveras mer.
- M. Sysselsättningsgraden för kvinnor är 63 %, eller 53,5 % om sysselsättningen mäts i heltidsekvivalenter⁽¹⁾. Lönegapet mellan kvinnor och män ligger på 16,4 % och pensionsgapet på i genomsnitt 39 %. Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden omsätts inte alltid i inflytande. Maktpositioner och beslutsfattande positioner innehas till största delen av män, vilket begränsar kvinnors möjligheter till inflytande och innebär ett demokratiskt underskott i beslutsfattandet, med tanke på att kvinnor utgör halva befolkningen. Jämställdhetsarbete handlar inte bara om att förbjuda diskriminering på grund av kön, och positiv särbehandling av kvinnor har visat sig vara grundläggande för att kvinnor verkligen ska komma in på arbetsmarknaden och delta i det politiska och ekonomiska beslutsfattandet och i samhällslivet i stort. Exkluderingen av kvinnor på maktpositioner och i beslutsfattande organ har en negativ effekt på kvinnans förmåga att utöva inflytande över sin egen utveckling och frigörelse men även över samhällets utveckling.
- N. Kvotering och jämställda listor i det politiska beslutsfattandet har visat sig vara ytterst effektiva verktyg för att komma till rätta med diskriminering och könsmaktskillnader och för att förbättra den demokratiska representationen i politiska beslutsfattande organ.
- O. Misslyckandet med att främja en politik som gör det möjligt att uppnå en balans mellan arbetsliv och privatliv, det otillräckliga främjandet av flexibla arbetstider, särskilt bland män, och det låga utnyttjandet av föräldradighet och pappaledighet är kraftiga hinder för kvinnors ekonomiska oberoende och för en rättvis fördelning av ansvaret för familj och hushåll.
- P. Fattigdomen i Europa har i oproportionerligt stor utsträckning ett kvinnligt ansikte. Särskilt ensamstående mödrar, kvinnor med funktionsnedsättning, unga och gamla kvinnor, migrerande kvinnor och kvinnor som tillhör etniska minoriteter drabbas av fattigdom och social utestängning. Detta förstärks ytterligare genom den ekonomiska krisen och särskilda åtstramningsåtgärder, som inte bör rättfärdiga att mindre görs för jämställdheten, samt genom osäkra anställningar, deltidsarbete, låga löner och pensioner, svårigheter att få tillgång till grundläggande social- och

⁽¹⁾ Kommissionens rapport om framstegen för jämställdheten mellan kvinnor och män 2012 (SWD(2013)0171), s 8.

Tisdagen den 9 juni 2015

vårdtjänster och det faktum att framför allt arbetsplatser inom den offentliga sektorn och tjänster inom vård och omsorg dras in, vilket gör jämställdhetsperspektivet ännu viktigare.

- Q. Kvinnor på landsbygden drabbas i större utsträckning av flerfaldig diskriminering och av könsstereotyper än kvinnor i stadsområden. Sysselsättningsgraden för kvinnor på landsbygden är mycket lägre än för kvinnor i städerna. På landsbygden är möjligheterna till högkvalitativ sysselsättning få. Många kvinnor kommer dessutom aldrig in på den officiella arbetsmarknaden och är därför varken anmälda som arbetssökande eller registrerade i arbetslöshetsstatistiken, vilket orsakar särskilda ekonomiska och rättsliga problem i samband med rätten till mammaledighet, sjukledighet, pension och tillgång till socialt skydd, och även problem i händelse av skilsmässa.
- R. De traditionella könsrollerna och stereotyperna har fortfarande stor inverkan på arbetsfördelningen i hemmet, inom utbildningen, i yrkeskarriären, på arbetsplatsen och i samhället i stort.
- S. Könsstereotyper och traditionella strukturer har en negativ inverkan på hälsan och den allmänna tillgången till sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter, som utgör grundläggande mänskliga rättigheter och därför aldrig får inskränkas. Rätten till sin egen kropp och till självbestämmande är en grundförutsättning för alla människors lika värde.
- T. Ett av sex par i världen upplever någon form av infertilitetsproblem. Kommissionen bör lägga fram en ny komparativ analys av assisterad befruktning i EU, eftersom den som gjordes 2008 (SANCO/2008/C6/051) – som visade på betydande skillnader när det gäller tillgången till fertilitetsbehandling – har blivit förlegad.
- U. Det finns fortfarande könssegregerade skolor, och skolmaterial innehåller ofta stereotyper som bidrar till att flickors och pojkars traditionella åtskilda roller lever kvar, vilket inverkar negativt på deras valmöjligheter. Dessa rollmönster förstärks ytterligare, framför allt genom framställningar och den bild av kvinnor som förmedlas i media, i material på internet och i reklam.
- V. Transpersoner i hela EU utsätts idag ofta för diskriminering, trakasserier och våld på grund av sin könsidentitet eller sitt könsuttryck.
- W. EU har ett ansvar och ska vara en förebild för jämställdhet och kvinnors rättigheter, som bör bli en central fråga i de yttre åtgärderna. Jämställdhet, bekämpande av könsrelaterat våld samt kvinnors egenmakt är en nödvändighet för uppnåendet av de internationella utvecklingsmålen och för en framgångsrik europeisk utrikespolitik, politik för utvecklingssamarbete och internationell handelspolitik. Kvinnor är inte bara mer sårbara för energi-, miljö- och klimatförändringseffekter utan är också starka aktörer när det gäller strategier för minsknings- och anpassningsåtgärder samt en drivkraft för en rättvis och hållbar tillväxtmodell.
- X. De institutionella mekanismerna utgör en nödvändig grund för att förverkliga jämställdheten. Dessutom måste jämställdheten tillsammans med koncepten jämställdhetsintegrering, jämställdhetsbudgetering och konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv behandlas som en viktig, övergripande aspekt inom samtliga politiska områden i EU och dess medlemsstater.
- Y. Könsspecifika data är ett viktigt verktyg för att åstadkomma verkliga framsteg och utvärdera resultat effektivt.
- Z. De senaste åren har rörelser mot jämställdhet vunnit mark i ett antal medlemsstater med försök att förstärka traditionella könsroller och med ifrågasättanden av de framsteg som gjorts på jämställdhetsområdet.

Tisdagen den 9 juni 2015

AA. De aktuella utmaningarna och de erfarenheter som gjorts visar att frånvaron av en sammanhållen politik mellan olika områden tidigare stått i vägen för jämställdhet och att vi måste bli bättre på att med tillräckligt stora resurser samordna, sprida och främja kvinnors rättigheter, med hänsyn till deras olika levnadsförhållanden.

Allmänna rekommendationer

1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta och anta en ny separat strategi för kvinnors rättigheter och jämställdhet i Europa som syftar till att skapa lika möjligheter och som baseras på de prioriterade områdena i den tidigare strategin i syfte att avskaffa all diskriminering som kvinnor utsätts för på arbetsmarknaden när det gäller löner, pensioner, beslutsfattande, tillgång till varor och tjänster, möjligheter att förena familj och yrkesliv samt alla former av våld mot kvinnor, och i syfte att undanröja könsrelaterade diskriminerande strukturer och metoder. Parlamentet understryker att den nya strategin för kvinnors rättigheter och jämställdhet noga måste beakta de flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering som tas upp i artikel 21 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, som har gemensamma bakomliggande faktorer men som drabbar kvinnor olika, och att den måste innehålla specifika åtgärder för att stärka rättigheterna för olika grupper av kvinnor, däribland kvinnor med funktionsnedsättning, migrerande kvinnor och kvinnor som tillhör etniska minoriteter, romska kvinnor, äldre kvinnor, ensamstående mödrar och hbt-kvinnor.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att även ta fram åtgärder för att undanröja diskriminering av alla kvinnor i all deras mångfald inom ramen för en bredare antidiskrimineringsstrategi samt en egen och separat hbt-färdplan. I detta avseende uppmanar parlamentet rådet att så snart som möjligt enas om en gemensam ståndpunkt om förslaget till direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning, som är blockerat sedan det antogs av parlamentet i april 2009.
3. Europaparlamentet beklagar att EU:s jämställdhetsstrategi 2010–2015 inte specifikt tar upp frågan om funktionsnedsättning, trots att kvinnor med funktionsnedsättning ofta befinner sig i en mer utsatt position än män med funktionsnedsättning och i högre grad riskerar fattigdom och social utestängning. Därför uppmanar parlamentet kommissionen att ta itu med behoven hos kvinnor med funktionsnedsättning för att de i högre grad ska kunna delta på arbetsmarknaden. Parlamentet beklagar även att EU:s handikappstrategi 2010–2020 inte innehåller något genusperspektiv eller något särskilt kapitel om en jämställdhetsspecifik handikappolitik.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att involvera det civila samhället och arbetsmarknadens parter på ett strukturerat sätt vid utvecklingen och den kontinuerliga utvärderingen av strategin.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att rätten till kollektivavtal förstärks och efterlevs i den privata och offentliga sektorn, då detta är ett ovärderligt instrument för reglering av arbetsförhållandena och för att man ska kunna bekämpa lönediskriminering och främja jämställdhet.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vid utvärderingen av tillämpningen av direktiv 2004/113/EG om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster beakta fall av diskriminering.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tydliggöra den roll som EU vill spela i världen och i arbetet med medlemsstaterna, inklusive deras ansvariga jämställdhetsmyndigheter, både inom och utanför unionens gränser, och att sträva efter att uppnå dessa mål såväl genom att tillämpa konceptet jämställdhetsintegrering på alla områden som genom att vidta enskilda riktade och specifika åtgärder. Parlamentet betonar att det är nödvändigt att integrera jämställdhetsperspektivet och kampen mot könsrelaterat våld i unionens utrikespolitik, politik för utvecklingssamarbete och internationella handelspolitik, och säkerställa nödvändiga ekonomiska instrument och mänskliga resurser.
8. Europaparlamentet beklagar än en gång att jämställdhetsperspektivet inte behandlas på lämpligt sätt i Europa 2020-strategin. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och rådet att se till att jämställdhetshänsyn integreras i alla program, åtgärder och initiativ som inleds inom ramen för strategin och att införa en särskild pelare för jämställdhet mellan kvinnor och män i strategin, att betrakta målen i denna framtida strategi som en del av den europeiska planeringsterminen och att införa ett jämställdhetsperspektiv i de landsspecifika rekommendationerna och i den årliga tillväxtöversikten.

Tisdagen den 9 juni 2015

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samla in, analysera och offentliggöra tillförlitliga könsspecifika uppgifter samt jämställdhetsindikatorer på alla politikområden och alla styrelsenivåer, och bygga vidare på det arbete som bedrivs av Europeiska jämställdhetsinstitutet och Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, för att göra det möjligt att analysera utformningen och tillämpningen av jämställdhetsstrategier i EU och medlemsstaterna, uppdatera dessa strategier och utvärdera hur jämställdhetsperspektivet integreras i alla lämpliga politikområden nationellt och på unionsnivå och att där det är möjligt ytterligare dela upp dessa uppgifter utifrån ras eller etniskt ursprung, religion eller tro och funktionsnedsättning, för att möjliggöra en intersektionell analys på alla politikområden och därmed dokumentera den flerfaldiga diskriminering som vissa grupper av kvinnor utsätts för. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra konsekvensanalyser av medlemsstaternas politik ur ett jämställdhetsperspektiv, särskilt när de föreslår arbetsmarknads- och pensionsreformer.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utforma strategin i form av en konkret handlingsplan med tydlig identifiering av ansvariga aktörer, varvid denna särskilt ska beakta nedanstående specifika förslag inom områdena våld mot kvinnor, arbete och tid, kvinnor i maktposition och beslutsfattande position, ekonomiska resurser, hälsa, kunskap, utbildning och medier, global utblick samt institutionella mekanismer och jämställdhetsintegrering. Parlamentet framhåller behovet av att, i tillämpliga fall och med full respekt för EU:s befogenheter, införa lagstiftning som stärker den rättsliga ramen för jämställdhet.

Våld mot kvinnor och könsrelaterat våld

11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, liksom redan i sin resolution av den 25 februari 2014 med rekommendationer om bekämpning av våld mot kvinnor, att lägga fram ett lagstiftningsförslag som föreskriver både ett enhetligt system för insamling av statistiska uppgifter och ett förstärkt tillvägagångssätt från medlemsstaternas sida för att förebygga och avskaffa alla former av våld mot kvinnor och flickor samt könsrelaterat våld och som möjliggör tillgång till rättsväsendet utan onödiga hinder.

12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i den framtida strategin införa en definition av könsbaserat våld i linje med bestämmelserna i direktiv 2012/29/EU och att så snart som möjligt lägga fram en övergripande strategi mot våld mot kvinnor och flickor och könsrelaterat våld, som innefattar en bindande rättsakt. Parlamentet uppmanar rådet att aktivera övergångsklausulen genom att anta ett enhälligt beslut om att lägga könsrelaterat våld till de brottsområden som anges i artikel 83.1 i EUF-fördraget.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att EU ansluter sig till Istanbulkonventionen och att inleda det förfarandet så snart som möjligt, samt att främja medlemsstaternas ratificering av Istanbulkonventionen genom den nya strategin och att aktivt verka för att bekämpa våld mot kvinnor och flickor. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att underteckna och ratificera Istanbulkonventionen snarast möjligt.

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen än en gång att utnämna 2016 till Europaåret för bekämpande av våld mot kvinnor och flickor och att under ett sådant år prioritera framtagandet av långtgående och handlingskraftiga strategier för att markant minska det våld som drabbar kvinnor och flickor.

15. Europaparlamentet uppmanar EU att stödja medlemsstaterna vid utarbetandet av kampanjer och strategier mot de dagliga kränkningarna av kvinnor i det offentliga rummet och att därvid dela med sig av bästa praxis till länderna.

16. Europaparlamentet anser att det är absolut nödvändigt att ytterligare övervaka införlivandet och genomförandet av direktivet om brottsoffers rättigheter samt stöd till och skydd av brottsoffer, förordningen om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga förfaranden och direktivet om den europeiska skyddsordern fram till och med år 2015 men även därefter.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förankra nolltoleranskampanjer i strategin och att stödja medlemsstaterna när det gäller att medvetandegöra samhället om problemet med våld mot kvinnor och när det gäller att främja årliga informationskampanjer om orsakerna till våld och övergrepp samt om förebyggande, tillgång till rättslig prövning och stöd till offren. Parlamentet betonar hur viktigt det är att hela samhället, i synnerhet män och pojkar, mer konkret involveras i kampen mot våld mot kvinnor. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att följa upp sina initiativ i kampen mot kvinnlig könsstympning.

Tisdagen den 9 juni 2015

18. Europaparlamentet framhåller att ett effektivt bekämpande av våld mot kvinnor och av straffrihet kräver en förändrad attityd mot kvinnor och flickor i samhället, där kvinnor alltför ofta framställs i underordnade roller och våld mot dem alltför ofta tolereras eller inte tillmäts betydelse. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna när det gäller att förebygga och bekämpa våld i alla dess former och motiven bakom det och när det gäller att skydda kvinnor som utsatts för övergrepp, samt att anta specifika åtgärder för de olika aspekterna, däribland ökat stöd till kvinnojourer och organisationer som arbetar med att stödja kvinnor som utsatts för könsrelaterat våld, och förebyggande åtgärder, t.ex. att bekämpa könsstereotyper och diskriminerande sociokulturella attityder redan från tidig ålder och straffa förövarna.

19. Europaparlamentet konstaterar att feminiseringen av fattigdom kan leda till ökad kvinnlig människohandel, sexuell exploatering och tvångsprostitution, vilket innebär att kvinnor blir mer ekonomiskt beroende. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka skälen till att kvinnor prostituerar sig och lösningar för att motverka efterfrågan. Parlamentet framhåller vikten av program för kvinnor som vill lämna prostitution.

20. Europaparlamentet understryker vikten av systematisk utbildning av den behöriga personal som har hand om kvinnor som utsatts för fysiskt, sexuellt och psykiskt våld. Detta är helt nödvändigt för den personal som först kommer i kontakt med dessa kvinnor, bl.a. inom socialtjänsten, vården, civilskyddet och polisen.

21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut genomföra direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel, och uppmanar kommissionen att utvärdera och övervaka genomförandet och att identifiera bästa praxis som medlemsstaterna kan utbyta med varandra inför antagandet av en ny strategi mot människohandel när den nuvarande löper ut 2016 – en strategi som bör innehålla ett jämställdhetsperspektiv, prioritera rättigheterna för offer för människohandel, med en särskild pelare avseende människohandel för sexuella ändamål och med särskilt fokus på nya metoder för människohandel som växer fram i takt med att andra mer etablerade metoder stängs – samt att se till att alla medlemsstaters politik, budgetar och resultat i samband med utvecklingen av strategin är öppna för insyn och tillgängliga.

22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa medlemsstaterna att se till att offer för stalkning kan utnyttja det skydd som erbjuds genom befintliga åtgärder, t.ex. den europeiska skyddsordern, förordningen om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor och EU:s brottsofferdirektiv, när de flyttar från ett EU-land till ett annat, och att överväga ytterligare åtgärder för att förbättra skyddet av offer för stalkning, med tanke på att uppgifter visar att 18 % av kvinnorna i EU har utsatts för stalkning från 15 års ålder och att ett av fem stalkningsoffer uppger att beteendet fortsatt i två år eller mer ⁽¹⁾.

23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaternas behöriga myndigheter vid utformningen av deras handlingsprogram för jämställdhet och att särskilt uppmärksamma nya former av våld mot kvinnor och flickor som nättrakasserier, nästalking ⁽²⁾ och nätmobbning samt att genomföra kontinuerliga utvärderingar. Parlamentet understryker i detta sammanhang även vikten av ett nära samarbete med det civila samhället för tidigare upptäckt av och effektivare bekämpning av problemområden.

24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att medlemsstaterna gör det möjligt att juridiskt fullt ut erkänna en persons önskade kön, bl.a. byte av förnamn, personnummer och andra könsindikatorer i identitetshandlingar.

25. Europaparlamentet uppmanar återigen kommissionen att så snart som möjligt, inom ramen för Europeiska jämställdhetsinstitutet, inrätta ett europeiskt organ för övervakning av våld mot kvinnor under ledning av en europeisk samordnare för bekämpande av våld mot kvinnor och flickor.

⁽¹⁾ Våld mot kvinnor: en undersökning omfattande hela EU. Huvudsakliga resultat – rapport från FRA, s. 83–84 och 92–93.

⁽²⁾ Våld mot kvinnor: en undersökning omfattande hela EU. Huvudsakliga resultat – rapport från FRA, s. 87.

Tisdagen den 9 juni 2015

Arbete och tid

26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i den nya strategin särskilt uppmärksamma olika möjligheter att förena arbete och familjeliv. Parlamentet beklagar i detta sammanhang de avstannade förhandlingarna om antagandet av direktivet om mammaledighet och framhäver än en sin obegränsade samarbetsvilja. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att under tiden trygga moderskapsskyddet, vidta åtgärder för att förhindra ogrundade uppsägningar i samband med graviditet och skydda kvinnor och män med omsorgsansvar från ogrundad uppsägning.

27. Europaparlamentet påpekar att vissa medlemsstater, trots den EU-finansiering som finns tillgänglig, har genomfört budgetnedskärningar som drabbar tillgången till, kvaliteten på och kostnaderna för barnomsorg. Detta försvårar möjligheten att förena arbete och familjeliv, vilket framför allt drabbar kvinnor. Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka uppnåendet av Barcelonamålen och att fortsatt stödja medlemsstaterna vid införandet av en barnomsorg av hög kvalitet till rimliga kostnader och med rimliga öppettider, samt att successivt ta fram nya mål i fråga om barnomsorgsinrättningar. Parlamentet understryker i detta avseende även vikten av att skapa ett större utbud av bättre och mer lättillgänglig vård och omsorg för barn, äldre och personer som behöver särskild vård, inklusive assistans till personer i beroendeställning, och att säkerställa att tillgången till dessa tjänster är förenlig med arbetstiderna för heltidsarbetande kvinnor och män. Parlamentet konstaterar att mer omfattande barnomsorgsmöjligheter är beroende inte bara av den nödvändiga offentliga politiken utan även av incitament till arbetsgivare att erbjuda sådana lösningar.

28. Europaparlamentet understryker vikten av flexibla arbetsformer för att kvinnor och män ska kunna förena yrkes- och familjeliv, förutsatt att arbetstagaren fritt bestämmer sitt val, och uppdrar åt kommissionen att koordinera och driva på utbytet av bästa praxis. Parlamentet understryker i detta sammanhang behovet av att bedriva informationskampanjer för en jämn fördelning av hushålls-, vård- och omsorgsarbete, förbättra investeringarna i vårdinrättningar samt uppmuntra mäns deltagande och införa pappaledighet på minst tio dagar och föräldraledighet som är tillgänglig för båda föräldrarna men med starka initiativ för pappor, såsom föräldraledighet som inte kan överföras. Parlamentet betonar att en jämställd föräldraledighet gynnar alla familjemedlemmar och kan verka som incitament för minskning av diskriminering kopplat till föräldraledighet.

29. Europaparlamentet efterlyser nödvändiga åtgärder för att för att öka sysselsättningsgraden hos kvinnor, till exempel genom prismässigt överkomlig vård och barnomsorg, adekvata mamma-, pappa- och föräldraledighetsystem samt flexibilitet i fråga om arbetstid och arbetsplats. Parlamentet understryker vikten av goda och trygga arbetsformer för att både kvinnor och män ska kunna förena arbete och privatliv, och uppmanar kommissionen att samordna och främja förbättringen av arbetstagarnas rättigheter för ökad jämställdhet. Parlamentet poängterar att en förbättrad balans mellan familje-, privat- och yrkeslivet är en viktig faktor för ekonomisk återhämtning, hållbar demografi samt personligt och socialt välbefinnande, och konstaterar att ett jämställt deltagande av män och kvinnor på arbetsmarknaden skulle kunna öka EU:s ekonomiska potential avsevärt och samtidigt befästa dess rättvisa och inkluderande karaktär. Enligt OECD:s beräkningar skulle en fullständig konvergens av deltagandegraden leda till att BNP per capita ökade med 12,4 % till 2030. Parlamentet påpekar att deltidarbete, som till största delen utförs av kvinnor, visserligen kan göra det lättare att förena arbete och familjeliv men att det också innebär färre tillfällen att göra karriär, lägre löner och pensioner och ett underutnyttjande av humankapitalet, vilket i sin tur leder till lägre ekonomisk tillväxt och minskat välbefinnande.

30. Europaparlamentet understryker vikten av att be Europeiska jämställdhetsinstitutet samla in omfattande könsspecifika uppgifter om fördelningen av tiden för omsorgs-, vård- och hushållsarbete samt fritid i syfte att företa en regelbunden utvärdering.

31. Europaparlamentet rekommenderar att en mer omfattande familje- och arbetslagstiftning utformas med avseende på familjer med ensamstående föräldrar och hbt-föräldrar, eftersom familjesammansättningen och definitionen av familj förändras över tid.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja kvinnornas röst i den sociala dialogen och kvinnlig representation i fackföreningar inom alla sektorer.

Tisdagen den 9 juni 2015

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i samband med strategin verka för att medlemsstaterna ratificerar Internationella arbetsorganisationens konvention nr 189 för att stärka rättigheterna för europeiska hushålls- och vårdarbetare.

34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaternas behöriga myndigheter i fråga om att skapa incitament för arbetsgivare att omvandla informellt arbete till formellt arbete. Parlamentet framhåller det omfattande odeklarerade arbete som kan konstateras framförallt i kvinnodominerade sektorer, såsom arbete i privata hushåll. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att bekämpa osäkra anställningar och odeklarerat arbete för kvinnor, företeelser som bidrar till en fullständig avreglering av kvinnors lönestrukturer och därmed till ökad fattigdom bland kvinnor, särskilt senare i livet, och som har en negativ inverkan både på kvinnors sociala trygghet och på EU:s BNP-nivåer. Medlemsstaterna uppmanas även att se till att arbetstagare åtnjuter lämpligt socialt skydd. Parlamentet efterlyser ett snabbt inrättande av det europeiska forumet för att bättre förebygga och motverka odeklarerat arbete.

35. Europaparlamentet betonar att feminiseringen av fattigdomen beror på flera faktorer. Hit hör kvinnors karriäruppehåll, löneskillnader mellan könen (16,4 %), pensionsklyftan (39 %), ojämsställd karriärutveckling, det faktum att kvinnor ofta är anställda med kontrakt som inte följer standarden (t.ex. ofrivillig deltid, tillfällig anställning eller arbetsavtal där antalet arbetstimmar ej avtalats), avsaknad av socialförsäkring för partner som hjälper egenföretagare samt fattigdom i hushåll med ensamstående mödrar. Målet att lyfta 20 miljoner människor ur fattigdom senast 2020 kan nås genom strategier mot fattigdom och diskriminering som bygger på jämställdhetsintegrering, genom handlingsprogram som ägnar särskild uppmärksamhet åt missgynnade kvinnor och som understöds av åtgärder riktade mot fattigdom bland kvinnor samt genom förbättring av arbetsförhållandena i sektorer med låg inkomst där kvinnor är överrepresenterade. Den flerfaldiga diskriminering som kvinnor utsätts för på grund av funktionsnedsättning, ras och etnisk bakgrund, socioekonomisk status, könsidentitet och andra faktorer bidrar till feminiseringen av fattigdomen. Det är viktigt att övervaka vilka könsspecifika effekter skatte- och arbetstidsmodeller har för kvinnor och familjer.

36. Europaparlamentet förväntar sig att kommissionen vidtar alla åtgärder som står till dess förfogande för att säkerställa att alla aspekter av EU-direktiven om likabehandling av kvinnor och män tillämpas, bland annat av arbetsmarknadsparterna – som förhandlar fram kollektivavtal – och att kommissionen främjar en dialog med arbetsmarknadsparterna för att titta på frågor såsom transparent lönesättning och villkoren för deltids- och visstidsanställningar för kvinnor och uppmuntra kvinnors deltagande i "gröna" och innovativa branscher. Parlamentet betonar att pensioner är en viktig faktor som är avgörande för förmånstagarnas ekonomiska oberoende, och att pensionsskillnaderna återspeglar de ackumulerade nackdelar som följer av ett yrkesliv på en könsdiskriminerande arbetsmarknad. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta lämpliga åtgärder för att minska pensionsskillnaderna mellan könen, som är en direkt konsekvens av löneskillnaderna mellan könen, samt att utvärdera hur de nya pensionssystemen påverkar kvinnor, med särskild hänsyn till deltidsanställningar och atypiska anställningsavtal.

37. Europaparlamentet framhäver betydelsen av öka medvetenheten om konceptet gemensamt ägande på EU-nivå för att garantera ett fullständigt erkännande av kvinnors rättigheter inom jordbrukssektorn. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att arbeta för att införa en strategi som skapar arbetstillfällen för kvinnor på landsbygden och kan garantera en rimlig pension för de kvinnliga pensionärer inom EU som lever under otrygga förhållanden. Parlamentet efterlyser stöd till politiska insatser för att stärka kvinnors roll i jordbruket och för att de ska representeras på lämpligt sätt i alla politiska, ekonomiska, och sociala forum inom jordbrukssektorn.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta de socioekonomiska hinder som kvinnor möter under särskilda omständigheter, exempelvis i landsbygdsområden, i mansdominerade sektorer och på äldre dagar, liksom även kvinnor med funktionsnedsättning. Parlamentet framhåller att osäkra anställningar alljämt är vanligare förekommande bland kvinnor än bland män och att situationen med osäkra anställningar har förvärrats på grund av krisen. Parlamentet oroas över antalet och andelen kvinnor som är förvärvsarbetande men fattiga. Parlamentet anser att främjandet av kvinnors återinträde på arbetsmarknaden kräver politiska lösningar av flera olika dimensioner som integrerar livslångt lärande, åtgärder för att motverka osäkra anställningsförhållanden och främja arbeten med tillhörande rättigheter samt varierande organisation av arbetet. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att stärka jämställdhetsperspektivet i alla program för att öka sysselsättningen och skapa arbeten av hög kvalitet i enlighet med ILO:s agenda för anständigt arbete.

Tisdagen den 9 juni 2015

39. Europaparlamentet betonar att ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft i EU är avhängigt av att skillnaden minskas mellan kvinnors utbildningsnivå (60 % av alla med universitetsexamen i Europa är kvinnor) och deras deltagande och ställning på arbetsmarknaden. Alla aspekter av vertikal och horisontell segregering måste bekämpas, eftersom sådan segregering gör att anställningen av kvinnor begränsas till vissa sektorer och utesluter dem från högre nivåer inom företagshierarkin. Befintlig lagstiftning som innehåller positiv särbehandling, framför allt inom den offentliga sektorn i vissa medlemsstater, har förbättrat jämställdheten på ingångsnivå men det måste utvidgas till att omfatta alla karriärnivåer.

Kvinnors deltagande i beslutsfattandet och kvinnliga företagare

40. Europaparlamentet påpekar att den utan tvekan största ökningen av andelen kvinnor i företagsstyrelser har påvisats i länder som redan har antagit lagstiftning om obligatorisk kvotering. I de medlemsstater där inga bindande åtgärder har vidtagits är företagen fortfarande långt ifrån att uppnå en acceptabel könsfördelning. Parlamentet framhåller behovet av öppna förfaranden vid tillsättningen av kvinnor som icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag. Den offentliga och den privata sektorn uppmanas att införa frivilliga system för att främja kvinnliga chefer. Kommissionen uppmanas att i strategin ta med konkreta åtgärder för att främja lika representation av kvinnor och män i ledande ställning, och att stödja rådet vid förhandlingarna om antagandet av direktivet om en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser. Rådet uppmanas att så snart som möjligt nå fram till en gemensam ståndpunkt om detta förslag till direktiv.

41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ge medlemsstaterna incitament att skapa en jämnare fördelning av kvinnor och män i kommunfullmäktige, i regionala och nationella parlament och i Europaparlamentet, och understryker härvidlag vikten av en jämn könsfördelning på vallistor som toppas växelvis av en man och en kvinna. Parlamentet framhåller betydelsen av kvoter för att öka kvinnors närvaro i det politiska beslutsfattandet. Parlamentet uppmanar samtliga EU-institutioner att vidta interna åtgärder för att öka jämställdheten inom de egna beslutsfattande organen genom att föreslå både en kvinnlig och en manlig kandidat till topposter inom EU. Parlamentet anser att nästkommande kommission bör ha som krav att vara jämställd och att tillsättningen av en jämställd kommission också är en viktig markering inför det framtida jämställdhetsarbetet.

42. Europaparlamentet pekar på den rådande obalansen när det gäller mäns och kvinnors deltagande i beslutsfattandet i det politiska, offentliga och ekonomiska livet, och framhåller att hindren för kvinnors deltagande kan härledas till en kombination av könsrelaterad diskriminering och stereotypa attityder som fortfarande lever kvar i näringslivet, politiken och samhället. Kvinnor utgör 60 % av de nytexaminerade men är underrepresenterade inom till exempel vetenskap och forskning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka kvinnors medvetenhet om utbildningsmöjligheter på detta område samt att se till att kvinnor har samma möjligheter som män att få tillträde till och möjlighet att göra karriär inom de tillhörande yrkena. Parlamentet konstaterar att kvinnors karriärutveckling i allmänhet är svag. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge uppmuntran och stöd åt kvinnor så att de kan få framgångsrika karriärer, bland annat genom positiva åtgärder såsom program för nätverksarbete och mentorskap, samt att skapa fullgoda förutsättningar och säkerställa att kvinnor i alla åldrar har samma möjligheter som män till utbildning, befordran, fortbildning och omskolning. Parlamentet betonar vikten av en politik som syftar till jämställdhet mellan kvinnor och män på sysselsättningsområdet med hänsyn tagen till den potentiella utsattheten för kvinnor på topposter. Parlamentet betonar särskilt att kommissionen bör främja politik mot trakasserier på arbetsplatsen ⁽¹⁾.

43. Europaparlamentet betonar att kvinnor utgör 52 % av Europas totala befolkning, men endast en tredjedel av egenföretagarna och företagsgrundarna i EU. Parlamentet understryker vikten av stödprogram för kvinnliga företagare samt för kvinnor inom vetenskap och akademi, och uppmanar EU att stödja sådana program på ett mer konkret sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra analyser och utarbeta förslag om hur kvinnor kan uppmanas att starta företag. Parlamentet understryker att potentiella kvinnliga företagare, forskare och akademiker bör göras medvetna om stödprogram och finansieringsmöjligheter. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja åtgärder och insatser för att hjälpa och ge rådgivning till kvinnor som bestämmer sig för att blir företagare och att uppmantra kvinnors företagande, underlätta och

⁽¹⁾ Våld mot kvinnor: en undersökning omfattande hela EU. Huvudsakliga resultat – rapport från FRA, s. 96.

Tisdagen den 9 juni 2015

förenkla tillgången till finansiering och annat stöd och minska pappersexercisen och andra hinder för kvinnors nyföretagande.

Ekonomiska resurser

44. Europaparlamentet påpekar än en gång att det alljämt förekommer löneskillnader mellan könen som knappt har minskat de senaste åren. Parlamentet understryker att löneskillnaderna mellan könen har sin grund i det otillräckliga kvinnliga deltagandet på arbetsmarknaden, vertikal och horisontell segregering och det faktum att de sektorer där kvinnor är överrepresenterade ofta har lägre löner. Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka genomförandet av direktiv 2006/54/EG och att lägga fram specifika åtgärder – både lagstiftning och andra åtgärder – som beaktar de strukturella löneskillnaderna för att garantera lönetransparens och tillämpa påföljder, och på så vis minska löneskillnaderna mellan könen, samt att lägga fram en årlig framstegsrapport i frågan. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att ta fasta på att det senaste direktivet om offentlig upphandling kan vara ett verktyg för att främja och stärka jämställdhetsintegrering genom att överväga att på grundval av befintlig nationell lagstiftning fastställa krav på likabehandling och jämställdhet som villkor för offentliga upphandlingskontrakt i tillämpliga fall. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka om sociala klausuler i offentlig upphandling kan vara ett potentiellt verktyg för att stärka politiken för social inkludering. Parlamentet inser att denna tanke måste utvecklas under med respekt för EU:s konkurrensrätt.

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta den demografiska utvecklingen och hushållens förändrade storlek och sammansättning när de utformar sin skattepolitik, sina sociala trygghetssystem och sin offentliga service.

46. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna i kampen mot fattigdomen, som främst drabbar ensamstående kvinnor med barn och som förvärrats ytterligare genom krisen och i ökad utsträckning leder till social utestängning.

47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna när det gäller att i högre grad utnyttja strukturfonderna för investeringar i offentlig barn- och äldreomsorg som en central strategi för att öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.

48. Europaparlamentet upprepar än en gång att direktiv 2006/54/EG i sin nuvarande form inte är tillräckligt effektivt för att man ska kunna motverka löneskillnaderna mellan könen och uppnå målet om jämställdhet i arbetslivet. Parlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål se över det direktivet.

49. Europaparlamentet anser att politik och verktyg som syftar till att råda bot på ungdomsarbetslösheten, t.ex. ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för ungdomar, bör tillgodose de specifika behoven hos unga kvinnor och män för att göra det möjligt för dem att komma ut på arbetsmarknaden. Parlamentet noterar även att andelen unga kvinnor som varken arbetar eller studerar är högre än andelen unga män. Parlamentet efterslyser även insamling av konsupplade uppgifter i fråga om ungdomsarbetslöshet så att skraddarsydda och evidensbaserade strategier kan utarbetas.

50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tydligare inrikta både det år 2014 beslutade investeringspaketet och ungdomsgarantin på den speciella situationen och de särskilda behoven för flickor och kvinnor.

51. Europaparlamentet understryker vikten av att utbyta exempel på bästa praxis och initiativ för att motverka tendenser till kompetensförlust bland kvinnor, förbättra deras kvalifikationer eller utbilda dem som under en tid har ägnat sig uteslutande åt vård av barn och andra familjemedlemmar, så att de kan återgå till arbetsmarknaden. Parlamentet framhåller också vikten av att förbättra och underlätta erkännandet av examensbevis och kvalifikationer för att förhindra att potential hos kvinnor med högre utbildningar inte utnyttjas, vilket ofta är fallet bland invandrarkvinnor.

Hälsa

52. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa medlemsstaterna med att säkerställa högkvalitativa, geografiskt anpassade och lättillgängliga tjänster i fråga om sexuell och reproduktiv hälsa och tillhörande rättigheter, säkra och lagliga aborter och preventivmedel samt allmän hälso- och sjukvård.

Tisdagen den 9 juni 2015

53. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inbegripa sexuell och reproduktiv hälsa och tillhörande rättigheter i nästa hälsostrategi för EU för att säkerställa jämställdhet mellan kvinnor och män och komplettera den nationella politiken för sexuell och reproduktiv hälsa och tillhörande rättigheter.

54. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fokusera på förebyggande av sexuellt överförbara sjukdomar och på preventionsmetoder samt på prevention och forskning för att främja tidig upptäckt av sjukdomar såsom kvinnospecifika cancerformer (bröst-, livmoderhals- och äggstockscancer) genom regelbundna gynekologiska kontroller.

55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Världshälsoorganisationen att stryka könsidentitetsstörningar från förteckningen över psykiska och beteendemässiga störningar samt se till att det görs en icke-patologiserande omklassificering under förhandlingarna om den elfte versionen av den internationella sjukdomsklassifikationen (ICD-11) och säkerställa att olika könsuppfattningar under barndomen inte klassificeras som sjukdomar.

56. Europaparlamentet erkänner vikten av sexuella och reproduktiva rättigheter och uppmanar kommissionen att upprätta förebilder för bästa praxis inom utbildning i sex och samlevnad för ungdomar i hela Europa.

57. Europaparlamentet betonar att kommissionen behöver genomföra en jämställdhetsöversyn för att se till att EU:s hälso- och sjukvårdspolitik och EU-finansierad forskning i högre grad inriktas på kvinnors hälsotillstånd och hälsodiagnoser.

58. Europaparlamentet understryker vikten av kampanjer för ökad medvetenhet om könsspecifika sjukdomssymtom samt om könsroller och stereotyper som påverkar hälsan. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge ekonomiskt stöd till forskningsprogram med ett genusperspektiv.

59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna att främja (medicinskt) fertilitetsstöd och avskaffa diskriminering i tillgången till fertilitetsbehandling och assisterad befruktning. Parlamentet understryker också i detta sammanhang vikten av stöd till adoption.

60. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genomföra program för sexualundervisning i skolorna och säkerställa rådgivning och tillgång till preventivmedel för unga.

Kunskap, utbildning och medier

61. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skapa incitament till kompetent utbildning i kritisk medieanvändning i medlemsstaterna för att uppmuntra till ett ifrågasättande av stereotyper och strukturer och att utbyta exempel på bästa praxis för att kontrollera i vad mån det undervisningsmaterial som hittills använts innehåller framställningar av stereotypa könsroller. Parlamentet uppmanar kommissionen att i detta sammanhang stödja program för ökad medvetenhet om stereotyper, sexism och traditionella könsroller på utbildnings- och medieområdet och att genomföra kampanjer i fråga om positiva kvinnliga och manliga förebilder. Parlamentet understryker i detta avseende att bekämpande av mobbning och fördomar mot hbt-personer i skolor, oavsett om det är av elever, föräldrar eller lärare, bör ingå i EU:s ansträngningar att bekämpa könsstereotyper. Parlamentet understryker vikten av en jämställd pedagogik för lärare, så att dessa kan tydliggöra fördelarna med jämställdhet och med ett pluralistiskt samhälle.

62. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, och särskilt medietillsynsmyndigheterna, att se över vilken plats kvinnor ges – både kvantitativt och kvalitativt – samt att verka för en balanserad, icke-stereotyp kvinnobild som respekterar kvinnors värdighet, deras olika roller och deras identitet och att se till att kommersiella audiovisuella medier inte innehåller könsdiskriminering eller ger en förödmjukande bild av kvinnor, med särskild hänvisning till internetbaserade medier, som ofta är inriktade på kvinnor och flickor. Parlamentet betonar att medlemsstaterna även bör förbättra kvinnors tillgång till arbetstillfällen inom media och framför allt till beslutsfattande positioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka medlemsstaternas medvetenhet om att offentligt tillgängliga medier bör vara en förebild i sin framställning av mångfald. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra starkare utfästelser om att undanröja de sexistiska stereotyper som förmedlas i media, och pekar på de viktiga åtgärder som anges i parlamentets betänkande om avskaffande av könsstereotyper, som antogs 2013.

Tisdagen den 9 juni 2015

63. Europaparlamentet framhåller den avgörande roll som utbildning och egenmakt har i bekämpandet av könsstereotyper och könsrelaterad diskriminering, liksom den positiva effekten för kvinnorna men även för samhället och ekonomin i stort. Parlamentet understryker att det är oerhört viktigt att inpränta dessa värderingar redan från en tidig ålder och att på arbetsplatserna och i medierna bedriva informationskampanjer där man framhåller männens roll för att främja jämställdhet, rättvis fördelning av familjeansvaret och balans mellan arbets- och privatlivet.

64. Europaparlamentet understryker att jämställdhet bör vara ett kriterium för alla EU-finansierade kultur-, utbildnings- och forskningsprogram, och uppmanar kommissionen att ta med genusforskning som ett särskilt område i Horisont 2020-programmet.

65. Europaparlamentet uppdrar åt kommissionen att genomföra en undersökning i det dagliga livet om effekterna av hur könen framställs i den offentliga sfären, i medierna och i skolorna, med särskild tonvikt på skolmobbning, hatpropaganda och könsrelaterat våld.

66. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja kampanjer och initiativ för att främja medborgarnas aktiva deltagande i samhället, framför med avseende på kvinnor och kvinnliga invandrare.

Global utblick

67. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att ett människorättsbaserat tillvägagångssätt tillämpas i det europeiska utvecklingssamarbetet, med särskilt fokus på jämställdhet, kvinnors utbildning, bekämpande av alla typer av våld mot kvinnor och utrotning av barnarbete. Parlamentet understryker att allmän tillgång till hälsa, särskilt sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter, utgör en grundläggande mänsklig rättighet. Parlamentet framhåller även rätten till familjeplaneringstjänster, däribland vård i samband med säker och laglig abort, samt information och utbildning för att minska mödra- och spädbarnsdödligheten och för att undanröja alla former av könsrelaterat våld, däribland kvinnlig könsstympning, barnäktenskap, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap, könsrelaterade mord, tvångsterilisering och våldtäkt i äktenskapet.

68. Europaparlamentet framhåller att det är absolut nödvändigt att jämställdhetsperspektivet integreras i alla delar av programplaneringen för livsmedelssäkerhet, eftersom kvinnor svarar för 80 % av jordbruket i Afrika.

69. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inom ramen för utvidgnings- och grannskapspolitiken och inom utvecklingssamarbete, handelsförbindelser och diplomatiska förbindelser verka för en standard enligt vilken kvinnors rättigheter definieras som en mänsklig rättighet som obligatoriskt måste respekteras och som en del av den strukturerade dialogen inom alla EU:s partnerskap och bilaterala förhandlingar. Parlamentet understryker vikten av ett delaktigt samarbete med samtliga aktörer, framför allt med kvinnorättsorganisationer och det civila samhällets organisationer samt med lokal- och regionalförvaltningsorganisationer, inom ramen för utvecklingssamarbetet. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fasta på att en framträdande plats för flickor inom ramen för den globala utvecklingen skapar en ram för att säkerställa att flickors mänskliga rättigheter respekteras, främjas och förverkligas, och vill att "förklaringen om flickor" och dess mål placeras i centrum av jämställdhetsstrategin för perioden efter 2015. Parlamentet betonar vikten av att genomföra informations- och upplysningskampanjer i samhällen där könsrelaterade kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer.

70. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att verka för att medlemsstaterna upprättar en handlingsplan baserad på FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325 och 1820 om kvinnor, fred och säkerhet. Parlamentet erinrar världssamfundet om de nödvändiga skyddsmekanismerna för kvinnor och flickor, i synnerhet skydd mot våldtäkt som ett krigsvapen och tvångsprostitution. Parlamentet fördömer skarpt den fortsatta användningen av sexuellt våld mot kvinnor som ett krigsvapen. Parlamentet betonar att mer måste göras för att säkerställa respekten för folkrätten, skyddet av brottsoffer och tillgången till sjukvård och psykologiskt stöd för kvinnor och flickor som utsatts för övergrepp i konflikter.

71. Europaparlamentet begär att EU:s och medlemsstaternas humanitära bistånd inte ska omfattas av restriktioner från andra partnervivare i fråga om nödvändig medicinsk behandling, däribland tillgång till säker abort för kvinnor och flickor som våldtagits i väpnade konflikter.

Tisdagen den 9 juni 2015

72. Europaparlamentet understryker vikten av en asyl- och invandringspolitik med ett genusperspektiv, erkännande av hot om könsstypning som asylskäl samt utveckling av lämpliga riktlinjer och samordning av exempel på bästa praxis. Parlamentet understryker i detta sammanhang den absoluta nödvändigheten av individuell uppehållsrätt eftersom det annars uppstår en maktobalans, framför allt med avseende på kvinnliga migranter i fall av våld i hemmet. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma och identifiera särskilda åtgärder som kan säkerställa att kvinnliga asylsökandes rättigheter förstärks och till fullo respekteras under hela asylförfarandet.

73. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samla in köns specifika uppgifter för att kunna genomföra en konsekvensbedömning för kvinnor inom klimat-, miljö- och energipolitiken.

74. Europaparlamentet påpekar att jämställdhetsrådgivare visserligen deltar i både de militära och civila krishanteringsuppdrag som EU medverkar i men att det fortfarande är nödvändigt att öka kvinnors deltagande i operationer och uppdrag på alla beslutsnivåer och i förhandlingarna om freds- och återuppbyggnadsprocesser. Parlamentet trycker på att det för varje uppdrag bör finnas en särskild strategi för flickors och kvinnors rättigheter och jämställdhet. Parlamentet anser vidare att ett specifikt jämställdhetskapitel måste förankras i utrikestjänstens nästa handlingsplan för mänskliga rättigheter. Parlamentet framhåller i detta sammanhang vikten av ett fortlöpande och intensivt samarbete mellan utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män och utrikestjänsten.

Institutionella mekanismer och jämställdhetsintegrering

75. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja användningen av jämställdhetsintegrering, jämställdhetsbudgetering och konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv på alla områden, i alla lagstiftningsförslag och på alla styrelsenivåer och på så vis säkerställa konkreta jämställdhetsmål. Parlamentet uppmanar revisionsrätten att även integrera jämställdhetsperspektivet i bedömningen av unionens budgetgenomförande. Parlamentet uppmanar likaså medlemsstaterna att jämställdhetsintegrera sina budgetar för att analysera statliga program och strategier, deras inverkan på resursfördelningen och deras bidrag till jämställdheten.

76. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att även uppmuntra samarbete mellan medlemsstater, kvinnorättsorganisationer och arbetsmarknadens parter.

77. Europaparlamentet understryker vikten av tillräcklig finansiering för nationella jämställdhets- och antidiskrimineringsorgan. Kommissionen uppmanas därför att noga övervaka hur effektivt de nationella organen för behandling av klagomål och deras förfaranden fungerar i samband med genomförandet av jämställdhetsdirektiven. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang även kommissionen att stödja genomförandet av den europeiska stadgan för jämställdhet mellan män och kvinnor på det lokala planet samt kontinuiteten inom icke-statliga organisationer, särskilt kvinnorättsorganisationer och andra organisationer som arbetar med jämställdhetsfrågor, genom adekvat och förutsebart ekonomiskt stöd. Parlamentet begär i detta sammanhang även att Daphneprogrammet ska få fortsatt ekonomiskt stöd och att dess synlighet inte ska begränsas, så att i synnerhet kvinnorättsorganisationer på plats i medlemsstaterna kan fortsätta att arbeta mot våld mot kvinnor.

78. Europaparlamentet understryker vikten av partnersamarbete mellan kommissionen och parlamentet och föreslår därför att kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, konsumentfrågor och jämställdhet ska tillstålla utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män en årlig muntlig och skriftlig framstegsrapport om de mål som fastställts i strategin – såväl ur kommissionens som ur medlemsstaternas perspektiv och med ett landsspecifikt angreppssätt i rapporteringen där specifik information ges om varje medlemsstat.

79. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med parlamentet och rådet och att sammankalla ett årligt EU-toppmöte om jämställdhet och kvinnors rättigheter för att identifiera de framsteg som gjorts och göra förnyade åtaganden.

o

o o

80. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar.